

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.1.17.
COM(2020) 17 final

2020/0007 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni ENSZ-egyezmény
I. táblázatában található anyagjegyzék kiegészítése tekintetében a Kábítószer-bizottság
63. ülésén az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ennek a javaslatnak a tárgya az Unió által a Kábítószer-bizottságban képviselendő álláspont meghatározása a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni, 1988. évi ENSZ-egyezmény táblázatainak a Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző Szerv (INCB) ajánlásai alapján tervezett változtatásaival összefüggésben.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az Egyesült Nemzetek (ENSZ) 1988. évi egyezménye a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme ellen

A kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelméről szóló, 1988. évi ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: egyezmény) célja, hogy előmozdítsa a felek közötti együttműködést, hogy azok hatékonyabban tudjanak fellépni a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott nemzetközi kereskedelmének különféle vonatkozásaival szemben. Az egyezmény szerinti kötelezettségeik teljesítése során a felek – az adott nemzeti jogalkotási rendszerük alapvető rendelkezéseivel összhangban – meghozzák a szükséges intézkedéseket, beleértve a jogalkotási és közigazgatási intézkedéseket is. Az egyezmény 1990. november 11-én lépett hatályba. Az egyezménynek az Európai Unió¹ és annak tagállamai a részes felei.

2.2. A Kábítószer-bizottság

A Kábítószer-bizottság az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának (ECOSOC) egyik bizottsága, amelynek feladat- és jogkörét többek között az egyezmény határozza meg. A bizottságot a Gazdasági és Szociális Tanács által beválasztott 53 ENSZ-tagállam alkotja. Jelenleg 13 EU-tagállam² rendelkezik szavazati joggal a Kábítószer-bizottságban, ahol az Uniónak megfigyelői státusza van.

A Kábítószer-bizottság, figyelembe véve a felek által benyújtott észrevételeket és az – értékelési szempontból tudományos kérdésekben meghatározó – INCB által megfogalmazott észrevételeket és ajánlásokat, valamint az egyéb releváns tényezőket, tagjainak kétharmados többségével úgy határozhat, hogy egy anyagot felvesz az egyezmény táblázataiba.

2.3. A Kábítószer-bizottság tervezett jogi aktusa

A 2020. március 2–6-án tartandó 63. ülésén a Kábítószer-bizottságnak egy anyagnak, nevezetesen a metil-*alfa*-fenil-acetoacetátnak (MAPA) az egyezmény táblázataiba való felvételéről szóló jegyzékbevételei határozatot (a továbbiakban: tervezett jogi aktus) kell elfogadnia.

A tervezett jogi aktus célja a metil-*alfa*-fenil-acetoacetátnak (MAPA) az egyezmény táblázataiban a jegyzékben szereplő anyagok listájára való felvétele annak előírása érdekében, hogy az országok a metil-*alfa*-fenil-acetoacetát (MAPA) jogszerű kereskedelmének

¹ A Tanács határozata (1990. október 22.) az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni egyezménynek az Európai Gazdasági Közösség részéről történő megkötéséről (HL L 326., 1990.11.24., 56. o.).

² Ausztria, Belgium, a Cseh Köztársaság, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Svédország. Az Egyesült Királyság tagsága változhat annak következtében, hogy az Egyesült Királyság kérelmezte az uniós tagságának megszüntetését.

ellenőrzésére és nyomon követésére irányuló intézkedéseket hajtsanak végre, amelyek elengedhetetlenek az anyag eltérítésének megakadályozásához.

Az egyezmény szerint a Kábítószer-bizottság határozatai kötelező érvényűvé válnak, amennyiben valamelyik fél a vonatkozó határidőn belül nem nyújt be a határozat felülvizsgálata iránti kérelmet a Gazdasági és Szociális Tanácshoz³. A Gazdasági és Szociális Tanácsnak az ügyre vonatkozó határozatai jogerősek. A tervezett jogi aktusok kötelezőek lesznek a felekre nézve az egyezmény erre vonatkozóan a következőképpen rendelkező 12. cikkének megfelelően:

„A Főtitkár a Bizottság e cikk alapján hozott határozatát közli mindegyik Állammal és más fennhatóságokkal, amelyek ezen Egyezmény részes Felei, vagy amelyek jogosultak arra, hogy az Egyezmény részes Felei legyenek, valamint a Szervvel. A határozat minden Fél tekintetében a közlést követő 180. napon lép hatályba.

Ha valamely Fél az értesítés keltét követő 180 napon belül kéri, a Bizottság e cikk alapján elfogadott határozatát felülvizsgálat céljából meg kell küldeni a Tanácsnak. A kérelmet a Főtitkárhoz kell benyújtani valamennyi azt alátámasztó szükséges adattal együtt.

A Főtitkár a kérelem másolatait a szükséges adatokkal megküldi a Bizottságnak, a Szervnek és minden Félnak, felkérve őket, hogy észrevételeikről 90 napon belül tájékoztassák. Minden beérkezett észrevételt a Tanácsnak kell átadni, megfontolás céljára.

A Tanács megerősítheti, vagy hatályon kívül helyezheti a Bizottság határozatát. A Tanács a határozatot megküldi minden államnak és más jogi személynek, amelyek az Egyezmény részes Felei, vagy jogosultak arra, hogy részes Felei legyenek az Egyezménynek, a Bizottságnak és a Szervnek.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A Bizottságot 2019. november 15-én arról tájékoztatták, hogy az INCB javasolja egy anyag, nevezetesen a metil-*alfa*-fenil-acetoacetát (MAPA) felvételét az egyezmény I. táblázatába.

Az INCB értékelése szerint a metil-*alfa*-fenil-acetoacetátot (MAPA) gyakran használják az amfetamin és a metamfetamin tiltott előállításához. A rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy ezen kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott gyártása olyan nagyságrendű és annyira elterjedt, hogy az már komoly közegészségügyi és társadalmi problémának minősül, ami indokoltá teszi ezen anyagok nemzetközi ellenőrzés alá vonását. Ezenkívül a metil-*alfa*-fenil-acetoacetátnak (MAPA) nincs ismert jogszerű felhasználása, kivéve kis mennyiségben kutatásra, fejlesztésre és laboratóriumi vizsgálatra.

Az amfetamin és a metamfetamin illegális előállítása komoly problémát jelent az Unióban. Ezek az illegálisan előállított kábítószeres és pszichotrop anyagok jelentős közegészségügyi és szociális problémák forrásai az Unióban. Emellett szervezett uniós bűnözői csoportok harmadik országokba illegálisan exportálják ezeket a kábítószereseket és pszichotrop anyagokat.

Meg kell jegyezni, hogy a Bizottság ezzel párhuzamosan – az EU kábítószer-prekurzorokkal foglalkozó szakértői csoportjával 2019 májusában folytatott megbeszéléseket követően – jelenleg egy felhatalmazáson alapuló rendelet előkészítésén dolgozik, amely a kábítószer-prekurzorokról szóló, 2004. február 11-i 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

³ Az 1988. évi ENSZ-egyezmény 12. cikkének (7) bekezdése.

1. mellékletét, valamint a kábítószer-prekurzoroknak az Unió és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. december 22-i 111/2005/EK tanácsi rendelet mellékletét számos anyaggal, többek között metil-*alfa*-fenil-acetoacetáttal (MAPA) egészíti ki.⁴

Az Unió tagállamainak ezért a Kábítószer-bizottságban a metil-*alfa*-fenil-acetoacetátnak (MAPA) az egyezmény I. táblázatába történő felvétele mellett kell állást foglalniuk.

Az egyezmény táblázatainak változtatásai közvetlen hatást gyakorolnak a kábítószer-prekurzorok ellenőrzésével kapcsolatos uniós jog tárgyi hatályára, mivel az egyezmény táblázataiba felvett új anyagokat az uniós jogban is rögzíteni kell. A Bizottság e célra felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat.”

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése attól függetlenül alkalmazandó, hogy az Unió tagja-e a szervnek vagy részes fele-e a megállapodásnak⁵.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”.⁶

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A Kábítószer-bizottság egy, nevezetesen az Egyesült Nemzetek kábítószerek és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni egyezménye által megállapodással létrehozott szerv.

A Kábítószer-bizottság által elfogadandó határozatok joghatással bíró jogi aktusok. A tervezett jogi aktus a kábítószerek és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni ENSZ-egyezmény 12. cikkével összhangban a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz. A tervezett jogi aktus joghatással bír és meghatározó módon befolyásolja az uniós jogszabályok tartalmát, nevezetesen a következőket: A Tanács 111/2005/EK rendelete (2004. december 22.) a kábítószer-prekurzoroknak az Unió és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az Európai Parlament és a Tanács 273/2004/EK rendelete (2004. február 11.) a kábítószer-

⁴ A TANÁCS 111/2005/EK RENDELETE (2004. december 22.) a kábítószer-prekurzoroknak az Unió és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 22., 2005.1.26., 1. o.), valamint az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 273/2004/EK RENDELETE (2004. február 11.) a kábítószer-prekurzorokról (HL L 47., 2004.2.18., 1. o.).

⁵ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64. pont.

⁶ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

prekurzorokról. Ennek oka az, hogy az egyezmény táblázatainak változtatásai közvetlen hatást gyakorolnak a kábítószer-prekurzorok ellenőrzésével kapcsolatos uniós jog tárgyi hatályára, mivel az egyezmény táblázataiba felvett új anyagokat az uniós jogban is rögzíteni kell.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem is módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke, összefüggésben a 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a Kábítószer-bizottság jogi aktusa módosítja a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni ENSZ-egyezmény táblázatait, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni ENSZ-egyezmény
I. táblázatában található anyagjegyzék kiegészítése tekintetében a Kábítószer-bizottság
63. ülészakán az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról****AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,**

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni 1988. évi ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: egyezmény) 1990. november 11-jén lépett hatályba, melyet a Tanács az Európai Gazdasági Közösség nevében a 90/611/EGK tanácsi határozattal⁷ kötött meg.
- (2) Az egyezmény 12. cikkének (2)–(7) bekezdése alapján az egyezmény azon táblázatai, amelyek a kábítószer-prekurzorokat tartalmazzák, további anyagokkal egészíthetők ki.
- (3) A Kábítószer-bizottság a 2020. március 2–6. között Bécsben megrendezésre kerülő 63. ülészakán várhatóan az egyezmény táblázatainak egy új anyaggal való kiegészítéséről fog határozni.
- (4) Helyénvaló meghatározni az Unió által a Kábítószer-bizottságban képviselendő álláspontot, mivel a határozat kötelező erővel fog bírni az Unióra nézve, és meghatározó módon befolyásolhatja az uniós jog tartalmát, nevezetesen a kábítószer-prekurzoroknak az Unió és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. december 22-i 111/2005/EK tanácsi rendeletet⁸, valamint a kábítószer-prekurzorokról szóló, 2004. február 11-i 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁹.
- (5) A Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző Szerv értékelése szerint a metil-*alfa*-fenil-acetoacetát (MAPA) anyagot gyakran használják az amfetamin és a metamfetamin tiltott előállításához. A rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy ezen kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott gyártása olyan nagyságrendű és annyira elterjedt, hogy az már komoly közegészségügyi és társadalmi problémának minősül, ami indokoltá teszi ezen anyagok nemzetközi ellenőrzés alá vonását. Az illegálisan előállított amfetamin és a metamfetamin jelentős közegészségügyi és szociális problémák forrása az Unióban. A metil-*alfa*-fenil-acetoacetát (MAPA) kereskedelmével kapcsolatos incidensek száma és gyakorisága növekszik, és az

⁷ HL L 326., 1990.11.24., 56. o.

⁸ HL L 22., 2005.1.26., 1. o.

⁹ HL L 47., 2004.2.18., 1. o.

Unióban szervezett bűnözői csoportok illegálisan exportálnak is amfetamint és metamfetamint harmadik országokba.

- (6) Az Unió álláspontját az Unió azon tagállamai képviselik közösen eljárva, amelyek tagjai a Kábítószer-bizottságnak,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a Kábítószer-bizottság 63. ülészakán képviselendő álláspont a következő:

– a metil-*alfa*-fenil-acetoacetátot (MAPA) fel kell venni az egyezmény I. táblázatába

2. cikk

Az 1. cikkben említett álláspontot az Unió azon tagállamai képviselik, amelyek tagjai a Kábítószer-bizottságnak.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*